

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРИЧИН БЕЗРОБІТТЯ

На сьогоднішній день у зв'язку з світовою економічною кризою, проблема безробіття є однією з актуальних проблем. Рівень та масштаби безробіття – один з важливіших показників стану економіки країни.

Метою роботи є аналіз безробіття України.

Безробіття визначають як соціально-економічну ситуацію в суспільстві, при якій активним, працеспроможним громадянам не можливо знайти роботу, яку вони здатні виконувати, що обумовлено перевищенням пропозиції праці над попитом на неї. Згідно з трактовкою Міжнародної організації праці (МОП) безробітним вважають людину, яка хоче знайти роботу, може працювати, але не має робочого місця [2].

Згідно з українським законодавством безробітними вважають громадян, котрі не мають роботи і заробітку, зареєстрованих в службі зайнятості, шукають роботу і готові до неї приступити. Як бачимо, офіційна система обліку безробіття на Україні занижує реальні показники тому, що велика кількість безробітних такими не вважаються (не зареєстровані в службі зайнятості) [1].

Держава не визнає те, що через відсутність роботи багато наших мешканців виїхала за кордон на заробітки. Також вона не включає до безробітних ні тих, хто живе лише за рахунок домашнього господарства, ні тих, хто працює на чверть ставки, ні тих хто має тимчасові підроботки. Зниження безробіття можна побачити на рис.1.

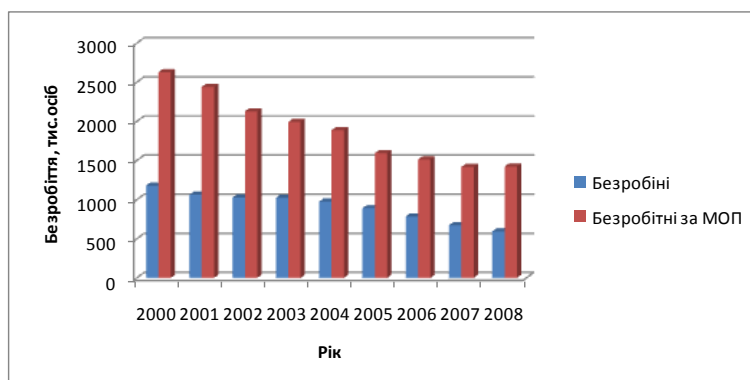

Рис. 1. Динаміка кількості безробітних

Таким чином реальний рівень безробіття України складає не 3,2%, а – 9,1% до економічно активного населення [3].

Для аналізу безробіття використовують різноманітні показники, а саме: моделі прогнозування, індексний метод, коефіцієнтний метод, кластерний аналіз.

За допомогою екстраполяції зробимо прогнозування кількості незанятих, які користувались послугами державної служби зайнятості. Данні наведені у таблиці 1 [3]:

Таблиця 1

Безробітне населення працездатного віку зареєстроване у державній службі зайнятості

Рік	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Безробітне населення працездатного віку зареєстроване у державній службі зайнятості	2744,10	2760,20	2799,20	2835,20	2900,60	2887,70	2700,40	2419,70	2500,7

$$\hat{y}_t = 2727,5 + (-35,7)t \quad (1.1)$$

По цій формулі можна визначити яка кількість незанятих, які користувались послугами державної служби зайнятості, доведитиметься на 2009, 2010 та 2011 роках:

$$2009 \text{ рік: } \hat{y}_t = 2727,5 + (-35,7) * 5 = 2549 \quad (1.2)$$

$$2010 \text{ рік: } \hat{y}_t = 2727,5 + (-35,7) * 6 = 2513,3 \quad (1.3)$$

$$2011 \text{ рік: } \hat{y}_t = 2727,5 + (-35,7) * 7 = 2477,6 \quad (1.4)$$

За даними Державного камітета статистики України у 2008 року кількість незанятих, які користувались послугами державної служби зайнятості склало 2500,7 тис. осіб [1]. У результаті розрахунків, бачимо, що кількість незанятих, які користувались послугами державної служби зайнятості становитиме у 2009 році 2549 тис. осіб, й далі тенденція піде на спад.

Найбільший рівень безробіття спостерігається у Рівненському регіоні – 13,1%, а найменший рівень безробіття у м. Київ – 6,6%. Причинами такої ситуації є: структурні зрушення в економіці; дискримінація на ринку праці щодо жінок, молоді та національної меншості; демографічні зміни в чисельності та складі робочої сили, сезонні коливання в рівнях виробництва окремих галузей економіки.

Розглянемо які причини безробіття домінують(рис.2):

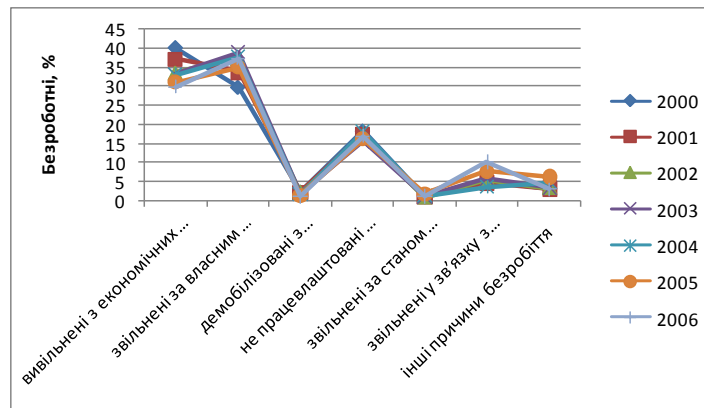

Рис.2. Причини безробіття

З рис. 2 бачимо, що найбільше безробіття росте через вивільнення з економічних причин, приблизно від 30% до 41 % усіх безробітних, а менш за все – через звільнення за станом здоров'я, через оформлення пенсії за віком, інвалідністю, приблизно від 0,9% до 2% усіх безробітних .

Таким чином, можна зробити висновок, що в Україні безробіття має високий рівень, тому пропонуються такі заходи щодо вирішення цієї проблеми [1]: розвиток системи перепідготовки робітників, орієнтування професійної підготовки фахівців на майбутні потреби ринку праці, а також сприяння професійній і територіальній мобільності робочої сили; необхідно приймати й виконувати соціальні програми забезпечення зайнятості населення, які будуть фінансуватися державою чи місцевими бюджетами, завдяки чому будуть вирішені соціальні проблеми в суспільстві, а люди будуть мати робочі місця; поживлення економічної діяльності, збільшення обсягів інвестиційних вкладень у розвиток малого підприємництва позитивно впливатимуть на створення нових робочих місць і сприятимуть зростанню рівня зайнятості населення; розширення сфери послуг, тому що через значне падіння рівня життя попит на послуги скорочується, а зростають лише послуги державного сектора, що є негативним явищем.

Список літератури:

1. Купець О.В. Деференціація довготривалого безробіття в Україні за соціально демографічними групами//Демографія та соціальна економіка. – 2007. - №1. – с.106.
2. Пазюк О.І. Проблеми безробіття в Україні// Україна: аспекти праці. – 2008. - №2. – с.4.
3. www.ukrstat.gov.ua.